

A Fővárosi Ítéltábla dr. ... kamarai jogtanácsos által képviselt felperes neve (felperes címe.) felperesnek - dr. Sepsi Tibor Lajos ügyvéd (cím1.) ügyvéd által képviselt I.rendű alperes neve.org Szerkesztősége (I.rendű alperes címe.) I. rendű és II.rendű alperes neve Bt. (II.rendű alperes címe.) II. rendű alperesek ellen sajtó-helyreigazítás iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2020. szeptember 3. napján kelt 69.P.21.894/2020/7-I. számú ítélete ellen a felperes részéről 8. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a II. rendű alperesnek 40.000 (negyvenezer) forint másodfokú perköltséget.

A le nem rótt 48.000 (negyvennyolcezer) forint fellebbezési illetéket a Magyar Állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

- [1] A II. rendű alperes üzemelteti aorg elnevezésű internetes hírportált, amelyen 2020. május 22-én „Szegény hívek gazdag papja” címmel jelent meg egy írás, amellyel összefüggésben a felperes 2020. június 17-én az alperesekhez helyreigazítási igényt terjesztett elő. Kérte, hogy az I. rendű alperes tegye közzé helyreigazításként azt a közleményt, hogy „a Szegény hívek gazdag papja” című cikkünkben valótlanul állítottuk, hogy a gyülekezeti vagyonból magánvagyon lett és a felperes neve egyház több milliárd forint olyan állami támogatást kapott, amiből magánvagyon lett és azt a való tény, hogy a felperes neve a köznevelési, közcélú feladatellátásához az elmúlt tíz évben állami támogatást kapott abban a hamis színben tüntette fel, mintha a felperes neve a kapott állami támogatást, nem arra fordította, mint amire kapta, hanem abból magánvagyonot hozott létre. Ezzel szemben a valóság az, hogy a felperes neve az államtól kapott támogatást a támogatás céljának megfelelően, jogszerűen használta fel.”
- [2] Az alperes a kérelemben foglaltaknak nem tett eleget, ezért a felperes a bírósághoz 2020. július 2-án benyújtott keresetében kérte, hogy a bíróság kötelezze az I. rendű alperest a pert megelőző kérelemben foglalt közlemény közzétételére, a II. rendű alperest a per költségeinek a megfizetésére.

Arra hivatkozott, hogy cikk egésze a felperesi egyházi vagyonának „elprivatizálásáról” és arról szól, hogy a felperes neve egyház vezető lelkésze, ... miből vált a cikk állítása szerint „dúsgazdaggá”. Azt a cikk eleve kizárja, hogy ez a hívők adományaiból és más törvényes forrásokból történhetett meg, mivel a hívők jövedelme kevés és azt is, hogy a vezető lelkészek a „papi fizetésén túl” más jövedelme is lehet. Ebből az következik, hogy a vagyonosodás az egyháznak adott állami támogatásból történhetett meg, ami valótlan. A felperes az államtól kizárólag a köznevelési feladatátvállalására kap közcélú támogatást, aminek cél szerinti felhasználásáról az állami szervek felé fillérre pontosan el kell számolni és el is számol, ezt igazolják az Állami Számvevőszék vizsgálatai is.

Az alperesek ellenkérelmével kapcsolatosan - azon túlmenően, hogy a pervitelt rosszhiszeműnek tartotta - arra hivatkozott, hogy a cikk lényegi tartalma azt tárja az olvasók elé, hogy a felperesi egyház vagyona hogyan vált ... magánvagyonává és ehhez magának a cikknek a szerzője is azt a megjegyzést fűzi, hogy ez bűncselekmény. A cikk tehát nem a tulajdonosi szerkezet változását mutatja be, hanem az egyházi vagyon magánvagyonná válását, azt, hogy ...nak hogyan lett pénze erre a tranzakcióra, kérdésként veti fel. Azt állítja, hogy ...nak az ...-ben többségi tulajdona lett, ami azonban a csatolt iratok alapján valótlan.

Az az alperes által sem vitatottan állítás, hogy a gyülekezeti vagyomból magánvagyon lett valótlan állítás, mert felperes semmilyen tulajdonát, üzletrészét nem ruházta át ...ra. Hangsúlyozta, hogy a többségi befolyás és többségi tulajdon fogalmak nem azonosak. Utalt e körben a Ptk. 3:164. § és 3:213. § rendelkezéseire.

A második sérelmezett közlés arra vonatkozik, hogy ... gazdagodását lehetővé tevő vagyon forrásaként a gyülekezeti vagyont jelölte meg a cikk írója.

A harmadik közlés azon része, hogy az „állami támogatásból magánvagyon lett” tényállítás, ami a cikk teljes tartalmából következik, s a kifogásolt hamis színben feltüntetett tényállítás a cikk egészének az értelmezéséből nyilvánvaló. Csatolta az ... Zrt. 2019. május 10-én hatályos alapszabályát, a ... Kft. 2019. március 29-én kelt társasági szerződését és tagjegyzékét, a ... Kft. 2019. március 11-én hatályos társasági szerződését, és tagjegyzékét, az ... Kft. 2017. február 15-én kelt társasági szerződését és tagjegyzékét.

- [3] Az alperesek a kereset elutasítását kérték. Arra hivatkoztak, hogy a cikk a közügyek megvitatása körébe tartozik, mivel annak tárgya egy jelentős, közéleti tartalmakat megjelentető médiaszolgáltató tulajdoni viszonyaiban bekövetkezett változások hatásainak elemzése. A cikk a PK 12. számú állásfoglalást szem előtt tartva, arról szól, hogy a korábban a felperes neve tulajdonában álló ... többségi tulajdonosa ... lett. Ez az állítás a valóságnak megfelel, mert jelenleg az ... Zrt.-nek három tulajdonosa van. ..., a ... Kft. és a ... Kft. A ... Kft. 50%-ot meghaladó tulajdonosa a ... Kft.-nek, a ... Kft.-ben pedig ... 2019. március 29-vel 60%-os tulajdont szerzett Az ... Zrt. fölött irányítási jogot biztosító többségi befolyása van ...nak két cégen és saját tulajdonán keresztül, az ... Zrt. jegyzett tőkéje pedig közel másfél milliárd forint. Korábban az ... Zrt. fölött a felperes által alapított és 50%-ot meghaladó tulajdonában álló ... Kft. gyakorolt jelentős befolyást, mely cég 2005-ben vette mag a ... Kft.-t, 2013-ig közvetlenirányítást biztosító befolyással rendelkezett abban. Ekkor a ... Kft-be belépett egy offshore cég, amelynek akkor szűnt meg a tulajdonosi minősége, amikor ...é lett a 60%-os befolyás.

A cikk olyan állítást nem tartalmaz, hogy a felperes az állami támogatást szabálytalanul használta fel. Az állami támogatás témája annak igazolása érdekében került a cikkbe, hogy a felperesi állásponttal szemben nem belügy, hogy az ... Zrt. feletti irányítást ... szerezte meg, mert az abban érdekelt felperes közpénzeket is kap.

Csatolta a hivatkozott cégiratokat.

- [4] Az elsőfokú bíróság a keresetet elutasította, megállapította, hogy a le nem rótt 36.000 forint kereseti illetéket a Magyar Állam viseli.
Rögzítette, hogy a felperesi egyház törvényes képviselője és vezető lelkésze
A felperes, valamint a ... tulajdonosai az ... Kft.-nek.
Az ... Kft. 40%-ban tulajdonosa a ... Kft.-nek, amelyben 2019. március 29-én a lichtensteini székhelyű ... gazdasági társaságnak megszűnt a tagsági jogviszonya és ezzel egyidejűleg a ... Kft.-nek ... 60%-os tulajdonosává vált.
Az ... televíziócsatornát működtető ... Zrt. 2019. május 19-i alapszabálya szerint a Zrt.-nek három tulajdonosa van: a ... Kft. (73,98%), a ... Kft. (21%) és ... (5,02%). A ... Kft. 70%-ban, az ... Kft. 30%-ban tulajdonosa a ... Kft.-nek.
... részesedése az ... Zrt.-ben: 5,02% közvetlen részesedés, a ... Kft.-n keresztül 12,6% és a ... Kft.-n keresztül 31,07% közvetett részesedés, mindösszesen 48,67%.
A 99%-ot meghaladó felperesi tulajdonban álló ... Kft. az ... Zrt.-nek 51,31%-ban tulajdonosa.
- [5] Az elsőfokú bíróság részletesen ismertette a perbeli írást és a felperes kereseti kérelmét. Megállapította, hogy a felek egyetértettek abban, hogy a cikket a PK 12. számú állásfoglalás szempontjai szerint kell értékelni, eltért azonban álláspontjuk a cikk lényegi mondanivalója tekintetében. Megállapította, hogy a felek a Pp. 495. § (1) és a 496. § (1) és (3) bekezdéseiben, valamint az Smtv. 12. §-ában írt határidők betartása mellett jártak el, s az ellenkérelem is megfelelt a 497. § (3) bekezdésében írt kritériumoknak.
A PK 12. számú állásfoglalás szerinti értelmezés mellett úgy ítélte meg, hogy az első sérelmezett közlések tekintetében nem alapos az alperesi védekezés, ami szerint a cikk többségi befolyásszerzésről szól. Az ...-t ugyanis ... magántulajdonként mutatja be oly módon, hogy az üzletrészátruházások révén a felperesi egyház vagyona, „magánvagyon” lett. Kizárólag az ... tekintetében mutatja be ... „tulajdonszerzését”, más vagyonelemek átruházását nem, azt sem tárja az olvasók elé, hogy az ... Zrt.-nek a változásokat megelőzően milyen volt a tulajdonosi szerkezete. Ugyancsak nem tér ki a ... Kft. tulajdonosi struktúrájának ismertetésére, s arra sem, hogy ... a ... Kft.-ben pontosan milyen tulajdoni hányaddal bírt. Egyetértett ezért azzal a felperesi állásponttal, hogy azt a cikk valótlanul állította, hogy ... az ...-ben „többségi tulajdont szerzett” - ám a felperes keresete nem ennek a ténynek a helyreigazítására irányult.
A „a gyülekezeti vagyon magánvagyon lett,” közlés úgy értelmezhető az ... Zrt.-t érintően, hogy amennyiben az ...-ben tulajdonos ... Kft.-ben ... tulajdona nőtt, úgy az ... Kft.-é arányaiban szükségképpen csökkent. Ez a változás mind közvetlenül, mind közvetetten (a ... Kft.-n keresztül) növeli az ...-ben ... tulajdoni „arányát” - az ... Kft.-n keresztül - pedig a felperes tulajdoni „hányadát” csökkenti. A cikk a továbbiakban felveti, hogy ... miből vásárolta meg az offshore társaság üzletrészt, azaz a ... Kft.-beli részesedését. Ismerteti az olvasókkal, hogy ... maga is elismerte, hogy erre nem volt pénze. Valós tehát, hogy a gyülekezeti vagyonnak tekintendő ...-résztulajdon egy része ... érdekeltiségébe tartozó társaságok tulajdonába került, a felperesre vonatkozó valós tényállítás pedig a helyreigazítást kizárja.
Nem osztotta azt az alperesi védekezést, hogy közéleti vitáról lenne szó. A ... jövedelmére vonatkozó kérdések és az arra adott válaszok közlésével ugyanis nem került bemutatásra társadalmi vita, csupán az, hogy a megkérdezettek állították, hogy a vezető lelkész javadalmazása hitéleti bevételekből származik, állami támogatásban - közpénzből - nem részesült.
- [6] A második közlést az elsőfokú bíróság a teljes szöveg kontextusában értelmezve úgy ítélte meg, hogy a cikk nem tartalmazza azt a tényállítást, hogy a felperesi egyháznak nyújtott állami támogatásból „magánvagyon lett”, azaz ... közvetlen vagy közvetett vagyonszerzését szolgálta, annak fedezetét biztosította. Megjegyezte, hogy a felperes által kiemelt szövegrész nemcsak

megfogalmazásában, de tartalmában is feltételezés, tehát véleménynyilvánítás, mely helyreigazításnak tárgya nem lehet.

- [7] A harmadikként sérelmezett tartalom kapcsán azt állapította meg, hogy a cikk egyetlen közlése sem tünteti fel a támogatás tényét olyan - hamis - színben, mintha az lenne ... fentiek szerinti tulajdonszerzésének forrása. A cikkben írt felvetés, feltételezés még csak tartalmában sem tényállítás, s amellet a cikk teljes tartalma nem tartalmaz arra vonatkozó tényállítást sem, hogy ... az üzletrész ellenértékét milyen forrásból fizette meg. Kizárólag a felperes azon álláspontját tárja az olvasók elé, miszerint a vezető lelkesz javadalmazásához a felperes közpénzből soha nem járult hozzá.
- [8] A felperes illetékmentessége folytán a keresett elutasítására tekintettel a Pp. 82. § (1) és 83. § (1) bekezdései, a 95. § (1) bekezdés c) pontja, valamint az Itv. 5. § (1) bekezdés e) pontja és (2) bekezdése szerint rendelkezett a kereseti illeték viseléséről. Mivel a II. rendű alperes költségjegyzékében összecszerűen nem tüntette fel költségigényét, a Pp. 81. § (2) és (5) bekezdései alapján mellőzte a felperes 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet szerinti perköltségben való marasztalását.
- [9] Az elsőfokú ítélet ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést. Kérte, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét változtassa meg, keresetének adjon helyt. Másodlagosan az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését kérte, és azt, hogy elsőfokú bíróságot utasítsa új eljárás lefolytatására. A másodfokú bíróság felülbírálati jogkörét a Pp. 369. § (1) bekezdése, valamint a (3) bekezdés a), c) és d) pontja szerint jelölte meg.
- Az eljárási szabálysértések körében hivatkozott arra, hogy az elsőfokú bíróság kérelme ellenére sem szankcionálta az alperesek rosszhiszemű pervitelét az írásbeli ellenkérelem előterjesztésének hiánya miatt. Az elsőfokú bíróság a Pp. 497. § (3) bekezdése szerint hatálytalan perbeli cselekményt vett figyelembe. Az alperesi képviselő által elektronikusan megküldött okiratok, a Pp. 275. (1) és (2) bekezdései alapján nem lettek volna bizonyítékként figyelembe vehetők mert az alperesek az okiratok becsatolásakor a per tárgyához kapcsolódóan konkrét bizonyítási indítványt nem terjesztettek elő. Csupán arra hivatkoztak, hogy az általuk becsatolt iratokból az ... Zrt. mögötti tulajdonosi struktúra változása nyomon követhető, ez azonban nem képezte a jelen per tárgyát, mivel a cikkben sérelmezett tényállítások nem erre irányultak. A Pp. 276. § (4) bekezdése alapján az elsőfokú bíróságnak ezért az alperesek által csatolt okiratokat mellőznie kellett volna, a bizonyítatlanságot pedig az alperes terhére kellett volna, hogy értékelje.
- Érdemben arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság tévesen állapította meg, hogy mi a cikk egészének a lényegi mondanivalója. A cikk címe alapján az írás arról szól, hogy egy gazdag egyházi személy a hívek rovására szerzett vagyont. A cikk elején azt rögzítik, hogy a felperesi egyház hívei más egyházakhoz képest szegényebbek. Az egyházi vagyon körében említi meg az egyház saját befektetéseit és az állami támogatást. Mindkettőre vetítve állapítja meg, hogy a gyülekezeti vagyonból magánvagyon lett. ... esetében tévesen tünteti fel a felperesi vezető lelkesz tulajdonlását, mind ebben a körben, mind az állami támogatásokkal összefüggésben közli, hogy magán vagyonná vált az egyházi vagyon. A felperes ezt a két állítást sérelmezte. A cikk ugyanis az egész egyházi gazdálkodást és vagyonkezelést célozta, csupán ürügyként szolgált az ... tulajdonosi szerkezetének változása. Az elsőfokú bíróság nem tulajdonított kellő jelentőséget annak, hogy ... nem szerzett tulajdont a felperesi egyháztól, a felperesi egyház ... Zrt.-én belüli tulajdoni részesedését ... külső, független cégektől történt vagyonszerzése nem érintette. ... tulajdonrész szerzése nem változtatta meg az említett cégek egyikében sem felperes tulajdoni hányadát, mivel felperes semmit nem értékesített sem közvetlenül, sem közvetve ... részére az említett cégekben meglevő részesedéseiből. A cikk nem egy egyházzal, azok gazdálkodásával általánosságban foglalkozó teoretikus, közéleti

vitát bemutató írás a felperessel és annak vezető lelkészével foglalkozó nyilvános „vádirat”. Ezt támasztja alá az is, hogy a cikknek szinte valamennyi bekezdése tartalmazza a felperes megnevezését, vagy tevékenységére való utalást. Az elsőfokú bíróság téves értelmezése miatt nem merítette ki a felperesi keresetet, hiszen nem vette figyelembe a felperes által a per tárgyává tett állítás egészét, hanem helyette cikk azon vonatkozásával foglalkozott, amelyik kívül esik a kereseti kérelmen.

Az ... tényleges tulajdonosi szerkezetével kapcsolatosan előadta, hogy az ... Zrt. soha nem volt 100%-ban a felperesi egyházhhoz kötődő cégek tulajdonában. ... első, közvetlen tulajdoni részét az ... Zrt.-ben (5%-ot) 2016. 11. 23-án egy olyan külső tulajdonostársától vette meg, aki már a ... Kft.-ben is résztulajdonosa volt az ... Zrt.-nek. A ... Kft.-ben levő tulajdonrészt az ...-tól vásárolta meg ... 2019. 03. 29.-én.

A felperesi egyházhhoz kötődő ... Kft. törzsbetéte a ... Kft.-ben ezzel nem csökkent, az 2009. 07. 30. óta változatlan.

Az ... 2009-2011 közötti tőkeemelései révén alakult ki a ... Kft.-ben az a 60-40%-os tulajdonosi arány, ami a jelenlegi tulajdonosok között is fennáll.

A becsatolt iratok alapján téves az az ítéleti megállapítás, hogy „Amennyiben a ... Kft.-ben ... tulajdoni hányada nőtt, az ... Kft.-é arányaiban szükségképpen csökkent; a változás pedig mind közvetlenül, mind közvetetten ...növeli az ...-ben ... tulajdoni arányát”.

A vezető lelkész jogosult volt arra, hogy gazdasági társaságokba befektessen, de ezzel ő nem vette el a felperesi egyház vagyonát. A befektetései eredményeképpen vált az ... Zrt. tulajdonosává. Azt pedig az alperes nem bizonyította, amit állít, hogy ehhez a beruházáshoz a felperesi egyház vagyonát, állami támogatást vett volna igénybe.

Álláspontja szerint az alperesek nem vitatták, hogy a sérelmezett közlések tényállítások, ezért az elsőfokú bíróság túlterjeszkedett a kereseti kérelmen és ellenkérelmen, amikor vizsgálta azok jellegét, ezzel megsértette a Pp. 2. § (2) bekezdése szerinti jogcímhez kötöttség elvét.

Az egyes kereseti kérelmek tekintetében az elsőfokú eljárásban előadott álláspontját megismételte.

Azt hangsúlyozta, hogy a cikk egésze arról szól, hogy ... gazdagodott, a vagyonának a forrásaként pedig a felperesi egyház vagyonát tünteti fel. Mindez egy alaptalan vádat tartalmazó könyvben írtak alátámasztását szolgálja. Kérte, hogy ezt a döntés meghozatala során a másodfokú bíróság vegye figyelembe.

Kitért arra is, hogy az újságírói kérdések a lelkész magánvagyonára vonatkoztak nem a cikkben említett állami támogatásokra.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmével kapcsolatosan arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy a cikk nem közügyet érintő témában jelent meg. Annak mindössze négy bekezdése foglalkozik az ... tulajdonosi szerkezetével. A cikk ténylegesen egy a felperest lejártni igyekvő könyv reklámjának tekinthető. Hangsúlyozta, hogy az ... tulajdonosi szerkezete 2003. óta folyamatosan változott ez azonban korábban senkit sem érdekelt.

Felsorolta az ítélet mely jogszabályokba ütközik.

A másodfokú eljárásban 18.000 forint tekintetében csatolt költségjegyzéket.

- [10] Az alperesek fellebbezési ellenkérelmükben az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérték és azt, hogy a másodfokú per költségeiben - amely vonatkozásában megbízási szerződést és költségjegyzéket csatoltak - a felperest marasztalja a másodfokú bíróság.

Álláspontjuk szerint az elsőfokú ítélet eljárási hibában nem szenved. A sajtó-helyreigazítási perek jellegzetessége miatt a Pp. lehetővé teszi, hogy az alperesek a perfelvételi tárgyaláson előterjeszthessék az érdemi ellenkérelmüket. Az első tárgyalásra az alperesek idézése nem volt szabályszerű, így eljárásuk nem volt rosszhiszemű, amikor a jogszabályi lehetőséggel élve a következő tárgyaláson ellenkérelmüket szóban terjesztették elő.

A csatolt bizonyékok értékelhetőségével kapcsolatosan hivatkoztak a Pp. 112. §-ára és arra, hogy a bonyolult cégháló miatt csatoltak mindenki számára hozzáférhető nyilvános adatbázisból kinyomtatott iratokat, hogy az ellenkérelem jobban követhető legyen.

A fellebbezésében hivatkozott anyagi jogi érveléssel kapcsolatosan azt emelték ki, hogy a felek között a tényleges vita abban áll, hogy a cikknek mi volt a lényegi mondanivalója. A felperes álláspontja az volt, hogy a cikk arról szól, hogy a magánvagyon a hívek rovására keletkezett, míg az alperesé az volt, hogy ... olyan mértékben szerzett befolyást az ...-ben, amelynek hatására a felperes befolyása mindenképpen csökkent. Hogy ez milyen technikai módon valósult meg, az lényegtelen, így az is, hogy ... egy offshore cég közbejöttével szerzett befolyást.

A felperes álláspontja szerint az állami támogatást ugyancsak a hívek rovására szerezte meg Ilyen sem olvasható ki a cikkből. De amennyiben ez így lenne, abban az esetben ...nak kellene szerepelnie a perben a felperesi oldalon.

Abban a körben, hogy a sérelmezett közlések tényállítások vagy vélemények arra hivatkozott, hogy ez olyan jogkérelem, amely bírói mérlegelést igényel. Utalt a Pp. 266. §-ára, illetőleg arra, hogy e körben az érdemi ellenkérelem részletes levezetést tartalmaz. Azt nem vitatták, hogy bírói felhívásra úgy nyilatkoztak, hogy az ÁSZ vizsgálatot és annak eredményét nem vitatják, mert szabálytalan gazdálkodást a felperes terhére a cikk nem állított.

Abban a körben, hogy a felperes olvasata szerint a cikkben az szerepel, hogy állami támogatásból magánvagyon lett fenntartották, hogy ilyen állítás a cikkben szövegszerűen nem szerepel. A valós tény hamis színben történő feltüntetése vonatkozásában előterjesztett kereset tárgyában hivatkoztak arra, hogy mindazon bíróságok, amelyek a cikket vizsgálták azonos álláspontra jutottak abban, hogy a cikk tartalmazza e körben az alperes megkeresésére adott felperesi választ, így ilyen típusú jogsértés nem valósulhatott meg.

Hangsúlyozták, hogy a cikk közéleti vitában történő megszólalásnak minősül, mert az ... tulajdonosi szerkezete, működésében a felperes szerepvállalása közéleti kérdés. Ennek azonban nincs jelentősége annak megítélésakor, hogy egy állítás igaz-e vagy valótlan.

[11] A fellebbezés nem alapos.

A felperes az elsőfokú ítélet eljárásjogi és anyagi jogi felülvizsgálatára is igényt tartott.

[12] A másodfokú bíróság eljárásjogi hibát nem észlelt, az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére nem látott indokot. A rendelkezésre álló iratok alapján megállapítható, hogy a per első tárgyalására szóló idézést a bíróság az I. rendű alperes részére a tárgyalás napjáig nem kézbesítette. Az a körülmény, hogy a II. rendű alperes a kitűzött tárgyalás időpontjáról és a keresetlevélben foglaltakról értesült nem teszi az elsőfokú bíróság eljárását hibássá, amiért a 2020. július 14-re kitűzött tárgylást nem tartotta meg. Az alperesek esetleges rosszhiszemű eljárása ebből a szempontból súlytalan. Annak szankcionálása vagy ennek elmaradása a másodfokú döntésre nincs kihatással. A Pp. 497. § (2) bekezdése szerint sajtóhelyreigazítási perben a bíróság a perfelvételi tárgyalásra történő idézéssel egyidejűleg közli a keresetet az alperessel és felhívja a feleket, hogy az ügyre vonatkozó valamennyi okiratot és egyéb bizonyítási eszközt a tárgyalásra hozzák magukkal, az alperest pedig arra is, hogy a keresetre a tárgyaláson adja elő az írásbeli ellenkérelemnek megfelelő tartalmú nyilatkozatát. Az elsőfokú bíróság ennek megfelelő tájékoztatást adott a feleknek, az alperesek a tárgyaláson ellenkérelmüket előadták. Amiatt, hogy az alperesek okirati bizonyítékaikat nem a tárgyaláson tárták a bíróság és a felperes elé, hanem a tárgyalást megelőzően azt elektronikus úton is előterjesztették nem eredményezi azok hatálytalanságát. Helytállóan hivatkoztak továbbá e körben az alperesek a Pp. 112. §-ban foglaltakra.

Ezen túlmenően az alperes által csatolt iratok hatálytalansága esetén sem állnak fenn a Pp. 381. §-ban foglalt feltételek. A döntés egy részére kihatással lehetne ugyan, amennyiben e körben az elsőfokú bíróság eljárási hibát vét, emiatt azonban az elsőfokú eljárás megismétlésére nem lenne

szükség, az ésszerű sem lenne, hiszen a felperes keresetének elbírálásához szükséges adatok ebben az esetben is rendelkezésre állnak.

Ugyancsak nem tekinthető eljárási hibának, a kereseten és az ellenkérelemnél való túlterjeszkedésnek, hogy az elsőfokú bíróság a közlés tényállító avagy vélemény jellegét vizsgálta, abban állást foglalt. Az Smtv. 12. § (1) bekezdése alapján ennek vizsgálata nem mellőzhető, e körben a bíróság nincs kötve az ellenkérelemben vagy a keresetben foglaltakhoz. Ezen túlmenően az alperesek ellenkérelme és bizonyítása jelen esetben ténylegesen a sérelmezett közlés ténybeli alapjainak alátámasztására irányult. A Pp. 110. § (3) bekezdése alapján ezért helyesen értelmezte az ellenkérelemben foglaltakat az elsőfokú bíróság.

[13] Érdemben sem volt megalapozott a fellebbezés. A másodfokú bíróság megítélése szerint az elsőfokú bíróság a tényállást alapvetően helytállóan állapította meg azonban szükséges azt kiegészíteni a cikkbe ágyazott videóban elhangzottakkal, függetlenül attól, hogy az érzékelhetően nem ... teljes interjúját tartalmazza. Már az alperesek által idézett első mondata is ezt igazolja. Az a mondatrészlet, miszerint „azért ilyen bonyolult a struktúra, hogy ne lehessen eligazodni benne” az előzmények ismerete nélkül nem feltétlenül értelmezhető. A továbbiakban ... azt hangsúlyozta, hogy a gyülekezettel kapcsolatos gazdasági szervezetek vagyongazdálkodásának nyilatkozata szerint nincs vesztesége a gyülekezetnek éppen az ellenkezője történt. Az ...-vel kapcsolatosan azt közölte, hogy az előző tulajdonos személy szerint neki ajánlotta fel, egyházi szervezetnek nem adták volna oda, mert nem egyházi tv-t szerettek volna, az egy másik műfaj. Neki személy szerint nem volt pénze ezért vonta be a gyülekezetet és magánszemélyeket is. A TV nem egyházi tv attól függetlenül, hogy van benne az egyháznak befektetése és többségi tulajdonrésze. Csak akkor fejlődik, ha önálló gazdasági vállalkozásként működik. A gyülekezetnek azért volt jó lehetőség, mert bemutatkozhatott a nyilvánosság előtt, ettől ez továbbra is közszolgálati televízió, ami a magyar törvények alapján működik. A cél az, hogy ne legyen veszteséges, a befektetők érdekei ne sérüljenek, éppen ezért a gyülekezet nem irányítja. A TV-n keresztül a gyülekezet vagyona gyarapodott, abban 100 millió befektetése van. Úgy fogalmazott, hogy sosem volt 100%-ban a „mi Tv-nk”, több tulajdonos volt benne, ilyenek a második vételnél is maradtak. Egy ilyen gazdasági társaságban több mozgás is van pl. tőkeemelés esetén, de az eredeti részesedése nem változott a gyülekezetnek. Szót ejtett az ingatlanokról is, hangsúlyozva a kollégium épületét. Kiemelte, hogy a TV esetében sem vett részt a gyülekezet a fejlesztésekben, de így is sokszorosára nőtt a vagyoni befektetése értéke, mert a névérték nem azonos a piaci értékkel, ez utóbbi sokszorosára nőtt. Összeesküvést említett, mert 1998 óta támadják őket. A TV-ben közszolgálatot végeznek, a menedzsment élvezi továbbra is a bizalmát, a külföldi tulajdonosok érdekeit is ő képviselte korábban mert erre kérték, szerencsére erre már nincs szükség.

[14] A másodfokú bíróság azonban ettől függetlenül sem látta megállapíthatónak azt, hogy az elsőfokú bíróság a releváns tényekből téves jogi következtetést vont le, a bizonyítékokat okszerűtlenül értékelte vagy azokat tévesen minősítette. Mérlegelési jogkörében sem hozott téves döntést. Egyetértett a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság azon megállapításával, hogy a ...ra vonatkozó azon állítás, hogy az ...-ben „többségi tulajdont szerzett” valótlan, ebből azonban nem következik az, hogy felperesre vonatkozó azon közlés, hogy az „egyházi vagyomból magánvagyon lett” is valótlan tényállítás. Még akkor sem ha, arra helytállóan hivatkozott a felperes, hogy nem tehető olyan megállapítás, hogy ... tulajdonrészének növekedésével arányosa a felperesi tulajdonnak az ... Zrt.-ben szükségképpen csökkennie kell.

A másodfokú bíróság megítélése szerint ugyanis a cikk értelmezése során a szorosán vett nyelvtani elemzésen túlmenően figyelembe kellett venni azt, hogy abban valóban sok esetben feltűnik a felperes neve, az alapvetően mégis ... tevékenységéről, különböző, a felperest is érintő gazdasági társaságokban megjelenő személyes ténykedéséről szól. Az írás fókuszában ... vagyoni helyzetének

alakulása áll. Nem hagyható figyelmen kívül az sem, hogy ... személye a közvélemény előtt a felperesi szervezettel szorosan összefonódik. Megszólalásai esetén nem mindig különíthető el, hogy üzletemberi minőségében vagy a felperesi egyházat képviselő, őt megjelenítő személyként nyilatkozik-e. Ez jól érzékelhető a cikkbe ágyazott videóban elhangzott nyilatkozatában is. Figyelemmel kellett lenni azonban arra is, hogy jelen perben a felperes a saját személyére vonatkozó közléseket sérelmezett.

Mindemellett tekintettel kellett lenni arra is, hogy a cikkben írtak - szemben az elsőfokú bíróság megállapításával - teljes egészében a közvélemény figyelmére számot tartó eseményekről számoltak be, amelynek során a sajtószerv elsődleges felelőssége alapvetően a közvélemény megfelelő tájékoztatásával függ össze. A felperes ugyanis az egyik jelentős magyarországi egyházi szervezet, amelynek részvétele egy jelentős nézettségű kereskedelmi televízióban önmagában közérdeklődésre számot tartó ügy. A felperesi szervezet vezetőjének, emblematisztikus képviselőjének személyes jelenléte a televíziót tulajdonló gazdasági társaságban a közvélemény figyelmére számot tartó esemény, függetlenül attól, hogy a közfigyelem milyen okból és mely időpontból fordul e téma felé. Hasonló jellegű közlemények megítélése során a sajtószabadság fokozott érvényesülésére kell törekedni, a helyreigazítás különösen abban az esetben indokolt, ha a sajtószerv a szakma szabályait figyelmen kívül hagyva jár el, nyilvánvalóan valótlan tényről állít, vagy valós tényeket hamis színben tüntet fel.

[15] Mindezen szempontokra figyelemmel az első közlés megítélése során nem feltétlenül a számszaki, matematikailag kimutatható közvetett és közvetlen tulajdonosi részesedésnek volt jelentősége, még akkor sem, ha a felperes összes - közvetlen és közvetett - tulajdonosi részesedése a felperes tulajdoni arányát jelentős mértékben megközelítette. Gazdasági társaságok esetében többségi tulajdonosi részesedés nélkül is kerülhet olyan pozícióba valaki, hogy a társaság egész vagyonára vonatkozó stratégiai, gazdasági döntések meghozatalakor a többi tulajdonostárs nélkül is rendelkezhet. Ez következik a Ptk. 8:2. § rendelkezéséből. Attól függetlenül, hogy ... tulajdona a Zrt.-ben összesen csak 49% nem következik - és ezt a felperes sem állította - hogy abban ne rendelkezne többségi befolyással. Ez viszont azt is jelenti, hogy ... az ... vagyona, ezen belül a felperes vagyona felett is olyan hatalommal bír, ami az átlagolvasó értelmezésében megfeleltethető a tulajdonosi jogosultságoknak még akkor is, ha jogi, közgazdasági szempontból pontatlanul határozta meg az újságíró a felperes rendelkezési jogosultságának minőségét ezen vagyon felett. A felperes ugyanis ... résztulajdonos nélkül saját vagyona felett nem tud rendelkezni, míg ... erre a felperes nélkül is képes. A cikk lényegi mondanivalója szempontjából - amelynek középpontjában ... áll és nem a felperes - nem annak van jelentősége, hogy a felperes törvényes képviselője a felperes vagyonának terhére szerzett-e a Zrt.-ben tulajdont, hanem annak, hogy személye megkerülhetetlenné vált. Annak sincs jelentősége, hogy ... fokozatosan, különböző cégeken keresztül, tőkeemeléssel vagy milyen módszerrel szerezte meg a felperes vagyonára kiható is befolyását a televízióban.

Ezt az értelmezést erősíti az is, hogy a cikk szerzője több helyütt is bizonytalanul fogalmaz, mert amellet, hogy arról ír, ...nak az ... Zrt.-ben többségi tulajdona lett, azt is közli, hogy „megszerezte a befolyást a televízió felett”, „nem is látszik többségi tulajdonosnak”, a „résztulajdonosnak de facto tulajdonosa lett”.

Minderre tekintettel a másodfokú bíróság megítélése szerint a szűkebb és tágabb szövegkörnyezetre is tekintettel az a megfogalmazás, hogy a gyülekezet vagyonából magánvagyon lett olyan értékítélettel terhelt tényállítás, amellyel összefüggésben az Smtv. 12. § (1) bekezdése, a PK 12. számú állásfoglalás és az Alkotmánybíróság 36/1994. (VI. 24.) számú, a 7/2014. (III. 7.) számú és a 132014. (IV. 8.) számú AB határozatokban kifejtettek közül következően nincs helye helyreigazításnak. A véleménynyilvánítás szabadsága ugyanis általában mindenféle közlés szabadságát magában foglalja, mégpedig függetlenül a közlés módjától és értékétől, erkölcsi minőségétől és többnyire

valóság tartalmától is. Önmagában valamely tény közlése is véleménynek minősülhet, hiszen magának a közlésnek a körülményei is tükrözhetnek véleményt, azaz a véleménynyilvánítás alkotmányos alapjoga nem korlátozódik csupán az értékítéletekre. Ezt erősítette meg az Alkotmánybíróság, amikor ismételten rögzítette, hogy a szólásszabadságnak részei a tényállást tartalmazó megnyilvánulások is, mert valamely tény közlése is kifejezhet személyes véleményt, továbbá tényközlések nélkül a véleményformálás ellehetetlenülne {3001/2018. (I. 10.) AB határozat, Indokolás [26]}.

- [16] A (2) és (3) közlés esetében a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság döntésével, kifejtett indokaival is egyetértett, azokat nem ismétli meg. A felperes e körben a cikknek olyan jelentést tulajdonított, amely abból - a PK 12. számú állásfoglalás szempontrendszerét is szem előtt tartva - nem olvasható ki.

A cikk jól elkülöníthetően két részre oszlik. Az elsőben, amely az ... Zrt.-n belül ... szerepének növekedéséről ír fogalmazódik meg a felperesi egyházi vagyon magánvagyonná válására vonatkozó közlés. A második, lényegesen rövidebb részben általában az egyházak gazdálkodásának nyomon követhetlenségével kapcsolatos kritikai észrevételek jelennek meg annak tükrében, hogy jelentős állami támogatást kapnak, vagyis közpénzt, amelynek felhasználása átlátható kell legyen. Az a közlés, hogy „ha ebből a pénzből magánvagyon lesz, az már közügy és felveti a hűtlen kezelés gyanúját” még abban az esetben is egy általános jelenséggel kapcsolatos észrevétel, ha a cikk azt is tartalmazza, hogy a felperes is kapott milliárdos nagyságrendű állami támogatást. Sem szövegszerűen, sem szövegösszefüggésében értelmezve a cikket abból nem olvasható ki olyan jelentést tartalom, ami olyan állításra vonatkozna, hogy az állami támogatást a felperes szabálytalanul használta volna fel, abból magánvagyont képzett. Nem helytálló ezért a felperes azon fellebbezési érvelése, hogy az állami támogatásokkal összefüggésben is állítja a cikk, hogy a gyülekezeti vagyonból magánvagyon lett.

A cikk ezen része túlnyomó többségben az újságíróknak ... jövedelmével kapcsolatosan feltett kérdésre adott felperesi válaszokat tartalmazza, az azokhoz fűzött megjegyzésekkel, annak középpontjában ismételten csak ... és nem a felperes áll. Sajtó-helyreigazítás csak tényállításokkal kapcsolatosan kérhető. A cikkből következtethető vélemény, sugalmazás még abban az esetben sem sérelmezhető az Smtv. 12. § (1) bekezdése alapján, amennyiben az a felperesre nézve esetleg téves, ebből kifolyólag negatív megítélést eredményez.

- [17] Mindezek alapján a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A felperes fellebbezése nem vezetett eredményre, ezért a Pp. 364. § utaló szabálya alapján alkalmazandó Pp. 83. § (1) bekezdése és a Pp. 499. § (1) bekezdése alapján köteles a II. rendű alperes részére megfizetni az ügyvédi munkadíjat, amelynek összegét a másodfokú bíróság a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 2. § (1) bekezdésének a) pontja, (5) bekezdése és 4/A. § (1) bekezdése alapján állapította meg.

A tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt fellebbezési illeték megfizetéséről a másodfokú bíróság a Pp. 101. § (1) bekezdése, a Pp. 102. § (6) bekezdése és a 30/2017. (XII. 27.) IM rendelet 3. § (2) bekezdése alapján döntött.

Budapest, 2020. november 25.

dr. Kovaliczky Ágota s. k.
a tanács elnöke, előadó bíró

dr. Örkényi László s. k.
bíró

dr. Ribai Csilla s. k.
bíró